

DAGENS CITAT

» Hvis man tror på, at et samfunds kunst- og underholdningsindustri har en dannende funktion eller i hvert fald er definerende for den kollektive bevidsthed, er der fare for, at vi er på vej til at blive gjort dummere. Vi kan se film over alt, men det, vi ser, bliver mere primitivt.

Katrine Wiedemann, sceneinstruktør, i dagbladet Information.

Håbet er kuren mod klimaangst

Optimisme

Af Alexander Sennels, Gymnasieelev, Stakkeledet 59, Hørsholm

Vor tids guru, den svenske teenager og klimaaktivist Greta Thunberg, er blevet kåret til »Person of the year« af det amerikanske tidsskrift TIME Magazine. Hun fik, sammen med mange millioner af unge verden over, gjort 2019 til klimaets år og herhjemme klimavalgenes år. Partierne havde travlt med at male deres looger grønne og føre den mest ambitiøse klimapolitik i mands minde.

Men når Greta Thunberg taler om klimaet, taler hun om frygten for fremtiden og maler Fanden på vægen. Hun beskylder de voksne for at ødelægge planeten og beskylder verdens ledere med de næsten ikoniske ord: »How dare you?«. Vi skal være bange. Frygte for fremtiden. Vi skal alle have klimaangst, lyder hendes budskab.

Vi skal turde håbe

Der er jeg nødt til at råbe vagt i gevær og sige, at hvis retorikken og dommedagsprofetierne forsætter i det omfang, vi i dag ser, bliver verden ikke bedre. Vi er nødt til at skifte vores »mindset« ud, fokusere på alle de gode ting, der sker her i verden. Der bliver færre fattige. Vi lever længere. Færre går sultne i seng. Alt det er vi nødt til at tage i betragtning, når vi kaster blikket mod fremtiden. Lad derfor håbet være med dig!

Være optimistiske på fremtidens vegne og kigge på langsigtede løsninger, der gør os rigere, når vi som samfund skal løse et af de hidtil største problemer, klimaforandringerne.

Optimismen og håbet skal ikke kun findes hos os borgere, politikerne skal også turde at være håbefulde. Tale tingene op i stedet for ned. En af de politikere, der talte om håbet, var USA's 40. præsident Ronald Reagan. Han turde være håbeful, selvom verden stod på randen af en tredje verdenskrig, og det så allermest sort ud.

Reagan i Berlin

I 1987 er Ronald Reagan på besøg i Berlin, hvor han holder en tale med de berømte ord: »Mr. Gorbatsjov, tear down this wall«. To år senere faldt Berlinmuren som bekendt, noget, vi sidste år fejrede 30-året for. Men hvis det ikke havde været for håbefulde politikere og borgere som Ronald Reagan og Lech Walsia i Polen, havde Muren måske stået der den dag i dag.

Jeg vil godt medgive, at det er en svær balancegang, fordi på den ene side må det ikke blive for pessimistisk en tilgang til fremtiden, men det må heller ikke blive rosenrødt og »feel good«-nyheder alt sammen. Det handler om at finde en passende balance.

Men jeg er sikker på, at hvis vi i fællesskab som samfund finder denne balance mellem pessimismen og det rosenrøde og taler tingene op i stedet for ned, bliver morgendagen bedre end i dag.

Vi skal turde håbe, sige »Tear down this wall« i stedet for »How dare you« og være optimistiske på fremtidens vegne, lige fra litteraturen til nyhederne. Så er jeg sikker på, at morgendagen bliver bedre end dagen i dag. Det har vi alle fortjent, ung som gammel.

Lad derfor håbet være med dig!

Nytårstaler gør 2020 til et historisk år

NYTÅR: Vi har stadig rigtig meget at lære og at forstå ved at dykke dybere ned i historien, stille flere spørgsmål og finde nye svar.

Af Morten Thomsen, Højsgaard, Roskilde, Direktør for museumsorganisationen ROMU

Dronningen gør det. Statsministeren gør det. Og DR gør det såmænd også.

Med taler og tydelige prioriteringer indvarsler de hver især ved årsskiftet, at 2020 skal være og vil blive et historisk år. Og det er rigtig fornuftigt, for vi kan som samfund og som mennesker lære meget af både fortidens fantastiske fremskridt og dens fatale fejltagelser.

Historien er vigtig. De erfaringer, som mennesker, der kom før os, har gjort, kan hjælpe os og gøre os klogere. Hvis vi er opmærksomme.

At 2020 bliver året, hvor hele Danmark markerer 100-året for genforeningen, kan ingen således være i tvivl om efter regentens og regeringslederens nytårstaler. Men vi har stadig rigtig meget at lære og at forstå ved at dykke dybere ned i historien, stille flere spørgsmål og finde nye svar.

Hvad var det for eksempel, der førte til, at der omkring 600 steder rundt omkring i hele Danmark fra Roskilde til Rødding blev rejst mindesten efter genforeningen, sten, som lokale frivillige og ildsjæle den dag i dag fortsat passer på og værner om? Hvordan kunne vi egentlig bevæge os fra den skarpe militære konfrontation i 1864 til de så fredelige valg om grænsedragningen i 1920?

At det til maj i år endvidere er 75 år siden, Danmark blev befriet fra den tyske besættelse, gjorde dronningen også til et større tema i sin nytårstale. Men hun nøjedes ikke med at tale om fest og sammenhold og berusede lettelse fra 1945. Der var og er et lærestykke fra Anden Verdenskrig, som aldrig må glemmes, selvom mange fra dengang er gået bort.

»Det er beskæmmende at opleve, hvordan antisemitismen igen stikker sit grimme

ansigt frem, også her hos os«, advarede dronningen og ledte nok mange tilhøreres tanker hen imod det jødehad og de koncentrationslejre, som fulgte med nazismen på meget uhyggelig vis.

Ikke blot et årstal

I dronningens nytårstale fremstod befrielsen således ikke blot som et årstal, men som et stykke levet virkelighed, der tilmed blev trukket helt frem til i dag som et belæg for en klar stillingtagen til livet i nutiden:

»Antisemitisme, intolerance og undertrykkelse af anderledes tænkende hører

ingen steder hjemme. Det er noget, som vi skal være meget opmærksomme på og hjælpe hinanden med at modarbejde«, lød det fra majestæten.

Også Mette Frederiksen (S) fik i sin nytårstale koblet fortidens forandringer sammen med sit syn på samtiden, ja, fremtiden. »Danmark var det første land i verden, som besluttede, at alle børn skal have undervisning. Og vi var blandt de første lande til at afskaffe børnearbejde«, sagde hun og trak derefter den historiske linje frem til 2020: »Nu skal vi skrive næste kapitel

- For nylig fortalte prins Joachim selv danmarkshistorie på tv. Det roste dronningen ham også meget for nytårsaften. Og dermed satte hun en tyk streg under pointen ved indgangen til 2020: Vi er på vej ind i et år, der er ladet med historie og kulturarv og fortidsminder, som det officielle Danmark på allerhøjeste niveau kerer sig om, skriver Morten Thomsen Højsgaard. Nederst ses prins Joachim og prinsesse Marie til nytårskur hos dronningen.

Foto: Keld Navntoft/Scanpix

» Historien er vigtig. De erfaringer, som mennesker, der kom før os, har gjort, kan hjælpe os og gøre os klogere. Hvis vi er opmærksomme.

i børnenes danmarkshistorie«.

Det er ikke tilfældigt, at ordet danmarkshistorie indgår i en af årets allervigtigste taler for landets mest magtfulde person. For historien er vigtig. Historien optager stadig flere borgere. At kunne skrive historie er noget, mange drømmer om. Historie kan forbinde os på tværs af de religiøse, etniske og politiske skel, der ellers præger tiden. Historie er et plusord.

Kongens livshistorie

Det er også derfor, DR1 for tiden sender dramadokumentar om Frederik IX i allerbedste sendetid. Kongens personlige livshistorie med op- og nedture vikles her sammen med hele landets udvikling i et gribende mønster, som rigtig mange vil kunne spejle sig i og lære en hel del af.

For nylig fortalte prins Joachim selv danmarkshistorie på tv. Det roste dronningen ham i øvrigt også meget for nytårsaften. Og dermed satte hun en tyk streg under pointen ved indgangen til 2020: Vi er på vej ind i et år, der er ladet med historie og kulturarv og fortidsminder, som det officielle Danmark på allerhøjeste niveau kerer sig om.

Og heldigvis kan vi alle få noget ud af det. Hvis vi er opmærksomme.